

ג. שיעור הקרע בעור לטהרו מטומאתו – ללשון אחת: לר' יוחנן, אם קרעו ברובו – טהור, כדין טלית. (ובלבד שלא שייר כדי מעפורת, כנ"ל. או אפשר שצריך למעטו מחמשה טפחים, שזהו שיעור חשיבות בעור. עתוס'). ולר' ל'קיש, אם קרעו לארכו או לרוחבו – אינו נטהר ברובו, לפי שהוא חזק, ויכול לתפור הקרע וחזור להיות כבתחילה. ואם קרעו במקצע ובא לו דרך סביבותיו, והמעטו מחמשה טפחים – נטהר. ללשון אחרת: לר' יוחנן, יש למעטו מחמשה טפחים, ואפילו נשאר בו כדי מעפורת – נטהר. ולר' ל', אינו נטהר אפילו בקרע ברובו אם יש בו כדי מעפורת. ואולם אם הוא מיוחד למושב זב, כל שנתמעט מחמשה טפחים אינו ראוי ליעודו, ונטהר. (הלכה כר' יוחנן כפי לשון אחרונה).

ד. שיעורו המנימלי של תנור, בתחילת עשייתו – בתנור רגיל, העשוי לאפיה ולצליה – ארבעה טפחים. תנור קטן (העשוי לתינוקות. רש"י) – טפח. מקבל טומאה משתגמר מלאכתו. תנור (רגיל) שנטמא – טהרתו ע"י שבירתו כעין גיסטרא (- לארכו), לשלשה חלקים, שלא יישאר רובו קיים. ואפילו החלקים יותר מארבעה טפחים. וצריך לגרור את הטפילה (- הטיט הדבוק מסביבות התנור, ומקבעו באדמה) עד הקרקע. ואם שוברו לרחבו, די לשברו לשני חלקים ובלבד שלא יישארו חלקיו ארבעה טפחים, או לחילופין, שוברו שלא יישאר רוב, אפילו חלקיו למעלה מד' טפחים. תנור שלם שלא נטמא, ורוצה שלא יבוא לידי טומאה – לחכמים, דינו כדין תנור שנטמא שרוצה לטהר בשבירה. ולר' מאיר, די בזה למעטו מבפנים מד' טפחים, ואין צריך לגרור את הטפילה. (מסתבר שהלכה כחכמים. ליקוטי הלכות).
(תנור קטן – משמע בגמרא שכל שנתמעט מטפח – נטהר. ואולם הרמב"ם כתב ששיריו ברובו. בבאור שיטתו ע': תורת חיים; סדרי טהרה (דף פה); חזון איש).

דף קכד

קצג. האם שני חצאי-שיעור מצטרפים לטומאת מגע, משא ואוהל?

הנוגע בחצי-זית מן הנבלה וחזר ונגע בחצי-זית אחר, (בין ששניהם תחובים בקיסם בין שהם נפרדים. כ"מ בתוס') – נחלקו בר פדא ור' יוחנן בדעת ר' ישמעאל, אם טמא (בר פדא. וכן סובר רב אויא סבא) אם לאו (ריו"ח). ולר' עקיבא – טמא. (כן מבואר מדברי ר' יוחנן. וכן דעת תנא קמא דר' אליעזר בברייתא. וכן דעת חכמים החולקים על ר' דוסא בן הרכינס, כדברי ריו"ח).
(כל זה אמור בצירוף שני חצאי שיעור של המטמא, ואינו ענין לצירוף שני חצאי שיעור של הדבר המקבל-טומאה. עתוס' נזיר נ: קהלות יעקב – טהרות מח).
בטומאת משא – המסיט / הנושא שני חצאי זיתים התחובים בקיסם – לר' יוחנן, טמא. (ריו"ח ריבה מוהנשא יטמא. ורע"ק אינו סובר דרשה זו, כי הוא מטהר בעור, שהבשר המועט בטל אליו. ולשיטתו גם במגע מצרפים שני חצאי-שיעור. עפ"י תוס'). ולר' אליעזר (בברייתא), טהור. וכן נקט עולא (והנשא – והנשא, שנישא בבת אחת), והעמיד דברי ר' יוחנן ורע"ק בשני החצאים מחוברים ע"י בשר מרודד. ואולם סתם הגמרא נוקט שטמא. עפ"י תוס'. והרמב"ם פוסק שאם מרודדים עד שינטלו כאחד – טמא, ואם לאו – טהור).
בטומאת אוהל – הכניס לבית דבר המטמא באוהל, שנחלק – ר' דוסא בן הרכינס מטהר, (וסובר כן גם במגע), וחכמים מטמאים. (וכן הלכה).